

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica slăbănogului - a patra după Paști

În această săptămână, **Sfinții Constantin și Elena**
miercuri:

Chipul crucii Tale pe cer
văzându-l, și ca Pavel chemarea
nu de la oameni luând, cel între
împărați apostolul Tău, Doamne,
împărăteasca cetate în mâinile
Tale o a pus. Pe care păzește-o
totdeauna în pace, pentru
rugăciunile Născătoarei de
Dumnezeu, Unule Iubitorule de
oameni.

Troparul Sfinților Împărați
Constantin și mama sa, Elena

Evangelia duminicii

(Ioan V, 1-15)

1. După acestea era o sărbătoare a iudeilor și Iisus S-a suit la Ierusalim.
2. Iar în Ierusalim, lângă Poarta Oilor, era o scăldătoare, care se numea pe evreiește Vitezda, având cinci pridvoare.
3. În acestea zăceau mulțime de bolnavi, orbi, șchiopi, uscați, așteptând mișcarea apei.
4. Căci un înger al Domnului se cobora la vreme de scăldătoare și tulbura apa și cine intra întâi, după tulburarea apei, se făcea sănătos de orice boală era ținut.
5. Și era acolo un om, care era bolnav de treizeci și opt de ani.
6. Iisus, văzându-l pe acesta zăcând și știind că este așa încă de multă vreme, i-a zis: Voiești să te faci sănătos ?
7. Bolnavul I-a răspuns: Doamne, nu am om, ca să mă arunce în scăldătoare, când se tulbură apa; că, până când vin eu, altul se coboară înaintea mea.
8. Iisus i-a zis: Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă.
9. Și îndată omul s-a făcut sănătos și și-a luat patul și umbla. Dar în ziua aceea era sâmbătă.
10. Deci ziceau iudeii către cel vindecat: Este zi de sâmbătă și nu-ți este îngăduit să-ți iei patul.
11. El le-a răspuns: cel ce m-a făcut sănătos, Acela mi-a zis: I-ați patul și umblă.
12. Ei l-au întrebat: Cine este omul care ți-a zis: I-ați patul tău și umblă.
13. Iar cel vindecat nu știa cine este, căci Iisus se dăduse la o parte din mulțimea care era în acel loc.
14. După aceasta Iisus l-a aflat în templu și i-a zis: Iată că te-ai făcut sănătos: De acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fi ție ceva mai rău.
15. Atunci omul a plecat și a spus iudeilor că Iisus este Cel ce l-a făcut sănătos.

Sfinții Împărați Constantin și Elena

În ziua de *21 mai*, Biserica Ortodoxă îi sărbătorește pe *Sfinții Împărați Constantin și mama sa Elena*. Acest mare între împărați, fericitul și pururea pomenitul Consatntin, a fost Fiul lui Constanțiu Clor. Acesta aflându-se în slujba împăratului Maximian Herculel, avea sub stăpânirea sa, întinse ținuturi: Galia, Spania, Britania. În timp ce în toate părțile împărăției, creștinii îndurau cele mai crunte prigoniri, în ținuturile sale, Constanțiu, nu numai că a oprit orice prigoană împotriva lor, ci, socotindu-i cei mai cinstiți dintre cetățeni, îi folosea pe creștini la cârmuirea treburilor împărăției.

După moartea bunului Constanțiu, a venit în locul lui fiul Constantin cel Mare, precum la Roma, în locul lui Hercule, a venit fiul acestuia, Maxențiu. Dovedindu-se un înverșunat rival și prigonitor al creștinilor, păgânul Maxențiu va iniția război împotriva lui Constantin cel Mare. Creștinul împărat nu s-a descurajat în fața oștilor mult mai numeroase ale lui Maxențiu, ci stăruitoare rugăciuni înălța către Domnul. Ca răsplată pentru credința și curătenia sufletului său, Constantin a văzut ziua, în amiaza mare, strălucind pe cer, o cruce luminoasă, pe care scria cu slove alcătuite din stele: *“Prin acest semn vei învinge”*. Iar, în noaptea ce a urmat, tot el a văzut, în vis, pe Însuși Domnul Iisus Hristos, apropiindu-se de el și îndemnându-l să-și facă steag ostășesc cu semnul Sfintei Cruci pe el. Așadar va reuși în lupta ce s-a purtat în anul 312 să-l biruiască pe pierzătorul Maxențiu. Încredințat că în tot acest demers a primit harul și ajutorul lui Dumnezeu, fericitul Constantin va emite în anul 313, Edictul de la Milan prin care practica religiei creștine deveni liberă pe toată întinderea imperiului roman.

În anul 330, capitala imperiului se va muta de la Roma la Bizanț, cetate care cunoaște o importantă etapă de întărire și înflorire în timpul lui Constantin cel Mare și care, mai târziu se va numi Constantinopol, după numele său.

Ca împărat al creștinilor, Constantin a arătat multă râvnă și pentru unitatea credinței creștine, având un rol important în combaterea ereziei lui Arie, erezie care contesta faptul că Hristos este Fiul lui Dumnezeu și de o ființă cu Tatăl. Convocând Sinodul de la Niceea, la care însuși împăratul a fost prezent, episcopii din toată lumea creștină au osândit rătăcirea lui Arie și au mărturisit dreapta credință, alcătuiind cea mai mare parte din Crez, pe care, de atunci, îl rostim și noi, la orice Sfântă Liturghie.

În susținerea dreptei credințe, Sfântul tui Constantin a fost ajutat de evlavia și râvna mamei sale, pe care împăratul a trimis-o al Ierusalim, pentru descoperirea locurilor sfinte în care Hristos a pățimit pentru răscumpărarea păcatelor noastre. Și, descoperind locul Golgotei, al Sfântului Mormânt și lemnul Sinteii Cruci, împărăteasa a zidit, cu dărnicie, biserica Sfântului Mormnt (Anastasis), biserica din Betleem, pe cea din Nazaret și alte sfinte locașuri. După întoarcerea sa de la Ierusalim, în anul 327, Sfânta Elena trece la cele veșnice.

În timpul domniei sale, de 42 de ani (295 – 337), marele Constantin alături de mama sa Elena a săvârșit numeroase fapte spre întărirea dreptei credințe, pentru care s-au învrednicit a se numi “Sfinții cei întocmai cu Apostolii, împărați”.

După *Mineitul lunii mai și Proloagele, vol.II*

Nu de la oameni a luat stăpânia împărătească, ci din dumnezeiescul har din cer marele Constantin împreună cu maica sa, și fiind strălucit a văzut dumnezeiască biruința Crucii, care cu aceasta a pierdut pe vrăjmași și a stricat înșelăciunea idolească și în lume a întărit credința ortodoxă.

**Luminânda Sfinților Împărați
Constantin și mama sa, Elena**

**Cuvânt de folos duhovnicesc la
Evangelia duminicii
- Sfântul Ioan Gură de Aur -**

După ce am fost luminați prin baia botezului, după ce am fost absolviți de păcatele de mai înainte, noi creștinii continuăm să săvârșim aceleași păcate; mai cumplită va fi pedeapsa pentru aceste păcate după ce am fost eliberați de ele. Pentru aceea a și spus Hristos paralicului: *“Iată te-ai făcut sănătos! De acum să nu mai greșești, ca să nu-ți fie ție ceva mai rău!”* Și i-a spus aceasta unui om care zăcuse treizeci și opt de ani. Dar ce chin poate fi mai mare decât acesta ? aș putea fi întrebare. Da, pot fi chinuri și mai mari și mai cumplite. Să nu ni se întâmple să suferim pe cât putem suferi! Pedepsele pe care ni le poate da Dumnezeu sunt nesfârșite, după cum nesfârșită este și mila Lui și tot așa și mânia lui. Învinuirea aceasta a adus-o Dumnezeu și Ierusalimului prin profetul Iezechiel, când a spus: *„Te-am văzut pătată de sânge și te-am spălat și te-am uns și ți s-a dus vestea de frumusețea ta! Dar iarăși ai făcut desfrânare cu vecinii tăi!”* (Iez. 16, 6, 9, 14, 26). Din pricina asta Dumnezeu te amenință și mai cumplit când păcătuiești din nou.

Și totuși nu te gândeai numai la pedeapsă! Socotește cât de mult se îngrijea Hristos pentru slăbănogul din pericopa evanghelică de astăzi, încă și după vindecarea lui, pentru că El nu l-a slobozit așa cumva, ca și cum nu s-ar mai fi interesat de dânsul. Dacă Dumnezeu nu i-ar fi trimis boala cu un scop bun nu l-ar fi slobozit dintru acea, și nu l-ar fi întărit pentru viitor. Când el îi zice: *“Ca să nu-ți fie ție ceva mai rău”*, prin aceasta însemna, că pe dânsul și în viitor îl amenință nenorociri, dacă el nu va birui păcatul. Așadar, El l-a slobozit din boală; dar nu l-a slobozit din luptă, l-a mântuit din pătimire, dar nu i-a luat frica și grija, și tocmai prin aceasta a făcut El, ca binefacerea arătată lui să fie permanentă și statornică. Un doctor grijuliu nu numai scapă pe bolnavi de suferințele momentane, dar caută a-l apăra și de întâmplările viitoare. Tot așa a făcut și

Hristos, când întărea și împuternicea sufletul slăbănogului prin amintirea de pătimirile, ce a suferit; dar fiindcă Hristos voia ca această amintire să fie permanentă, de aceea a zis: *“Să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ție ceva mai rău!”*

Gândește-te și la nesfârșita răbdare a lui Dumnezeu! De câte ori nu săvârșim aceleași păcate, iar Dumnezeu încă ne rabdă! Dar să nu prindem curaj, ci să ne temem. Dacă aici, pe pământ, mai poți face o cerere de grațiere împăratului, îl mai poți ruga să-ți ridice osânda; dincolo, la Judecata de Apoi, nu va fi nimeni care să ne scape. Ascultă ce spun profeții despre ziua aceea: *„Ziua Domnului este nelipsită de mânie și plină de urgie”* (Isaia 13,9).

Folosul pe care noi îl tragem de la slăbănogul din Evanghelie, trebuie să fie acela, ca noi în toate lucrurile să ne lăsăm în voia Domnului, și în toate lucrurile să ne lăsăm în voia Domnului, și toate pătimirile să le suportăm cu supunere și cu mulțumire către milostivul Dumnezeu, pentru ca atât sarcina vieții prezente să ne ușurăm, cât și pentru ca să ne facem părtași ai bunurilor celor viitoare prin harul și prin iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, al căruia este salva și cinstea, acum și în vecii vecilor! Amin.

Sinaxarul duminicii

În această a patra duminică după Paști, s-a stabilit, pomenirea *minunii vindecării slăbănogului*, fiindcă Hristos a săvârșit-o în vremea Cincizecimii iudeilor. Astfel, suindu-se în Ierusalim, cu prilejul sărbătorii acesteia, a venit la scaldătoarea cea cu cinci pridvoare, pe care o zidise Solomon și căreia i se mai spunea și scaldătoarea oilor, pentru că aici se spălau măruntaiele oilor junghiate spre jertfă la templu; cel ce intra în ea după ce îngerul, pogorându-se o dată pe an, tulbura apa, se făcea sănătos.

Venind Hristos a aflat un om zăcând de treizeci și opt de ani, pentru că nu avea pe nimeni, care să-l arunce în apă. Din acest fapt învățăm, mai întâi, cât de bună este răbdarea și așteptarea; învățăm, apoi, că deoarece mai

târziu avea să se instituie Botezul curățitor de păcate, Dumnezeu a rânduit ca în Legea veche să se săvârșească minuni prin mijlocirea apei, astfel încât, atunci când avea să vină Botezul, să poată fi primit cu ușurință. Așadar, Iisus a venit la acel slăbănog, ce se numea Iaron, și l-a întrebat: Vrei să te vindeci ? dar acesta l-a răspuns că n-are cine să-l ajute. Dar Hristos, știindu-i toată suferința cea de treizeci și opt de ani, i-a zis: „Ridică-ți patul tău și umblă”. Iar slăbănogul îndată s-a ridicat de jos însănătoșit și, luându-și patul pe umeri, tocmai pentru ca fapta aceasta să nu pară o nălucire, s-a îndreptat spre casă.

După această minune, Hristos îl întâlnește în templu și îi va spune: „Iată te-ai făcut sănătos; de acum să nu mai greșești, ca să nu-ți fie ție mai rău”. Prin aceste cuvinte, Domnul a arătat că suferința slăbănogirii i-a venit acestuia de pe urma păcatelor, căci nu toată suferința este cauzată de acestea ci, și din boală naturală, din lăcomia de mâncare, din nepăsare, ca și din multe alte pricini.

Așadar, cunoscând că Cel ce l-a însănătoșit este Iisus, a mers și a vestit aceasta iudeilor, care, întărâtându-se de mânie, căutau să ucidă pe Hristos, susținând că necinstea ziua odihnei, sâmbăta. Hristos le-a motivat faptele sale, arătându-le că este lucru drept a face bine și sâmbăta, că El este Cel ce a poruncit să fie păzită sâmbăta, ca Unul care este asemenea Tatălui și că precum Tatăl încă lucrează, tot așa lucrează și El (Ioan, cap. V)

În ziua de 18 mai, Biserica Ortodoxă săvârșește pomenirea *Sfinților Mucenici Petru, Dionisie, Andrei, Pavel, Venedim, Paulin, Iraclie și Hristina, feciora.*

Dintre aceștia Sfântul Petru era originar din orașul Lampsac, cetate din Elespont. Adunându-se la Dacno, domnul cetății evridinilor, a silit pe Sfântul Petru ca să aducă laudă și jertfe Afroditei, dar refuzând acesta să se supună, ci mărturisind pe Hristos Dumnezeu, i-au zdrobit tot trupul cu legături, cu lemne și cu roate. Pentru aceasta în timpul chinurilor și-a dat duhul, luând în acest chip cununa muceniciei. Despre Sfinții Pavel și Andrei se știe că se trăgeau cu neamul din

Mesopotamia, fiind ostași în slujba aceluiași Dacno. Mergând aceștia la Atena, au primit ordin să-i păzească pe Dionisie și Hristina, cei care tocmai fuseseră întemnițați. Și sileau ostașii pe sfânta Hristina, fecioara, fiind tânără și frumoasă, să se desfrâneze. Dar ea nu numai că s-a opus cu înverșunare ci a reușit să-i convertească la credința creștină, mărturisind pe Hristos. Pentru aceasta, Sfinții Pavel, Andrei și Dionisie au fost uciși de mulțime a pietrelor aruncate de popor asupra lor, considerându-i hulitori de zei, iar Sfintele Cristina i s-a tăiat capul.

Sfinții Iraclie, Paulin și Venedim, originari din Atena, au fost fervenți propovăduitori ai cuvântului Evangheliei, îndemnând popoarele păgâne și pe închinătorii la idoli să se întoarcă de la deșertăciunea și înșelăciunea idolilor. Pentru mărturisirea dreptei credințe au fost supuși la îndelungate și grele chinuri, dar rămânând, în chip minunat nevătămați, au primit moarte martirică, prin tăierea capetelor.

După *Proloagele, vol. II*

**Luminători străluciți v-ați arătat
dumnezeiești mucenici cei opt la număr, și
prin strălucirile minunilor luminați toată
făptura, neîncetat izgonind noaptea cea
adâncă a neputințelor, și unui Hristos
Dumnezeu rugându-vă, ca să dăruiați
nouă mare milă.**

Condacul Sfinților Mucenici pomeniți

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax 211 273, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru
susținerea acestei publicații, dar și pentru
activitățile culturale și filantropice ale parohiei,
primim donații în contul 276 450 deschis la
Raiffeisen Bank, filiala Iași.